

August Varenius

**Augustus Varenius, D. Colleg. Theol. Senior ... ad Exequias quas ... Viro Dn.
Johanni Willebrando, Senatori & Camerario Reip. Rostoch. Seniori ac Primario
Moestissima Vidua ad diem XIII Augusti ... celebrari exoptat Omnes Acad. Cives
solemniter invitat**

Rostochii: Keilenbergius, [1678]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn777132206>

Druck Freier Zugang

85.
AUGUSTVS VARENIVS, D.

Colleg. Theolog. Senior, Consist. Ducum Mekleb. As-
sessor, Academia Rostochiensis h. t. RECTOR
ad Exequias

qvas
*Amplisimo, Prudentissimo, doctrinâ, longoq; rerum
usu pollentissimo VIRO*

**DN. JOHANNI
WILLEBRANDO,**

Senatori & Camerario Reip. Rostoch. Seniori
ac Primario

Mœstissima Vidua

*XIII Augusti hor. i. in templo Mariano adornas
nostri quoq; Academicorum ordinis frequentia
celebrari exoptat*

Omnes Acad. Cives solemniter invitât.

Jethro ad Mosen Exod. XIII, 21.

*Provideto ex toto hoc populo eligi Viros strenuos, timentes Dei, Viros
veraces, osores turpis lucri, quos constituas super populum.*

Jes. I, 26.

*Restituam Judices tuos sicut primum, & Consiliarios tuos, sicut in
principio. Tunc vocaberis civitas justa, urbs fidelis.*

**ROSTOCHII,
Prelo FRIDERICI KEILENBERGII, Acad. Typographi.**

LB 7P Willebrand, Johann 1678

2.

Ampliſſimum SENATUS & SENATORUM nomē eſt, uſq̃;
adeo ut non ſaltem qvi in Politiā & curiā Civitatis delibē-
rant, nec ſaltem qvi in aulis, Principum nomīne, in diri-
mundis ſive cauſarum ſive conſiliorum ambiguis pronunciant:
ſed & qvi in ipſo ſive Imperii ſive regni conſeſſu, Conſilia ſtatu
participant, Regni vel Imperii Senatus vel Senatorum nomīne
veniant. Ut de ſupremis illis, & vel ipſo Germanici imperii Se-
natus, conſeſſuq̃; verē Regio nihil nunc dicamus: ſed de inferio-
ribus illis, præcipuē qvi in omni benē conſtitutā Republ. ut pu-
blico patriæ bono ſtatuiſſe conſulant, & controverſias civium
definiant, ex indigenis, ut plurimum, in Magiſtratus judi-
cūmq̃; Conſeſſum legitimā honeſtiſſimaq̃; ſuffragatione adſci-
ſcuntur, vel evehuntur, ſigna dotesq̃; prout in aulā conſiliariorū:
ita in curiā Senatorum prolixè l. 7. Politicorum deſcripſit Adamo
Conzen Jeſuita, Theologus & in Acad. Moguntinā Profeſſor, re-
quirens in Senatore 1. *etatem ſtabilem, aut negotiis exercitam Sen-
tutem* 2. *Silentium Secretorumve fidem.* 3. *Moderationem, ne opinio-
nis ſue ſit tenax, & adverſus meliora ſvadentes pervicax.* 4. *evita-
tionem conſortij cum Reip. hoſtibus vel æmulis.* 5. *animi libertatem.*
6. *notitiam ſui ſtatuſ, & metum mali conſilij eventus, damnoſi Conſul-
toribus.* 7. *Conſilij oportunitatem, ne qvis ſit poſt facta Prometheus.*
8. *diligens rerum politicarum ſtudium, hiſtoriæ & exemplorum magnā
cum judicio cognitionem.* 9. *conſiliū nec præceps nec feſtinatū, ne, niſi
ubi in morā periculum, celeritatatem adhibeat.* 10. *maturam affe-
ctuum poſitionem, ne quid ex odio ſtudiove corrupte agat.* 11. *Sin-
ceritatem, ut non niſi vera ac ſalutaria promat.* 12. *Famam hone-
ſtæve exiſtimationem, ne qvis Senator vel Conſiliarius ſit malæ
famæ.* 13. *Fortitudinem, non ſaltem inter pares: ſed & ſuperiores
Juſtitie inſenſos* 14. *modeſtiam in corrigendā propriā ſententiā, ſi alio-
rum obſervaverit vota ſalubriora vel meliora.* 15. *Præſentiam,*
ut præſens & frequens in curiā ſit, nec in cauſis odioſis diverticu-
la qværat. 16. *tempeſtivam ſapientiam, & ne extra Senatum de
Rep. in circuliſ diſputet, neve in Senatu ſententiam ſuo ordine,*
bros

breviter & perspicuè dicere & alios modestè refellere non aufit.
 17. peritiam & juris & Reipubl. 18. auream mediocritatem inter ab-
 ruptam contumaciam ac deforme obsequium. 19. vocationem si-
 ne ambitu. 20. experientiam. 21. pietatem. 22. odium novitatum &
 mutationum, nec minus. 23. assentationum & adulatorum. 24. Majo-
 rem cautionem, quàm audaciam. 25. prothymiam in iuvando, non
 consilio modò: sed & re. De numeris illis, annon alicubi præter ne-
 cessitatem multiplicati, & minùs rectè ordinati, ut nihil nunc cõ-
 mentemur, quantò magis ore rotundo, nec sine instinctu divi-
 no, brevioribus longè numeris, quicquid in longioribus illis da-
 batur genuini characteris boni Senatoris, vel Judicis, apud Gene-
 rum Mosen, Socer Jethro pronunciavit, monitor, ut ipse, velut
 Synedrii Præses & Supremus Magistratus, curet ex populo eligi, &
 Senatores collocari I. אנשי חיל, quod cum Chaldaus expresserit
 pari termino גברי רחיל & quidnam eo nomine veniat, He-
 brai disputent, aliis in divitiis abeuntibus, aliis in robur animi ma-
 gnorum laborũ capis: & illis adeo explicantibus per עשירין שאין
 צריכין לחכמה ולהכיר פנים i. e. divites, qui opus habent habeant præ-
 egestate hypocritas agere & personas aspicere, quomodo & Græcos &
 Vulgatum, qui expresserunt per ἀνδρας δυνατους s. Viros potentes
 intellexit Grotius opulentos, qui & dignitatem tueri melius pos-
 sint, & longius absint ab inhonesta quæstus suspitione, his autem, & re-
 ctiùs (quandoquidem illud 2. 3 & 4. prohibetur caractere) per:
 שיש להם כח לסכל הטרח ולא יפחדו מהם s. Viros quibus robur inest,
 sicut magnis arduisq; negotijs expediundis pares sint, nec ad molem a-
 gendorum formident, quod & intellectum Iun. & Tremell. per Vi-
 ros Strenuos, prout Luthero ad famam integerrimã & sincerã juris
 tractationẽ respectus, reddenti: *Sehe dich umb nach redlichen Leu-
 ten!* Omnia illa quæ supra numero 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 12. 13. 15. 16. 17.
 20. in signis boni Senatoris continebantur, unâ hâc voce חיל va-
 riâ subordinatione à Jethrone designâtur, sic ut hoc primo chara-
 ctere Viri designentur cordati, robore animi, quin & sufficienti cor-
 poris, prudentiâ in primis, solertiâ, experientiâ, fide, constantiâ, in
 dicen-

dicendo jure, & promovēdo bono regimine conspicui, laboriosi, ad præclara consilia danda exercitati, & illis exeqvendis validi, quæ omnia ex naturali adeo significato, ejusq; in sacris usu profuunt. Requisivit Socer Moſis II. Senatores, & Judices יְרֵאִים אֱלֹהִים s. Dei (velut cujus est Judicium, quiq; præſens eſt in Judicio, & inter Magiſtratus, velut Deos terreſtres judicat, conf. Pf. LXXXII, 1. nō fucato: ſed ſerio verōq; & religioſo pavore) timentes, die Gott fürchten/cumq; timor ille Dei ſit caput Scientia (Prov. I, 7.) proinde & חֲכָמִים וְנֹכְחִים s. ſapientes & intelligentes Deut. I, 15. Pulchrè veteres Hebræi explicant שְׂאֵין לָהֶם יִרְאָה מֵאֱדָם רַק מֵאֱלֹהִים i. e. quibus non pavor ineſt ab homine: ſed à ſolo Deo. Conſonat pulchrè Moſes in Inſtructione collocatorum à ſe Judicum: Ne metuitote, inquit, à quo quævis: nam judicium ipſum Dei eſt. Deut. 1, 17. Et bellorum gloriā magnus, ſed pietatē major, Joſaphat, edicens iudicibus: Videte, quid ſitis facturi. Non enim homini judicium exercetis: ſed DOMINO, qui vobiscum eſt in judicio. Quare INSIT PAUOR JEHOVÆ VOBIS. 2. Chron. XIX, 6. 7. Atq; ad hunc characterē Jethronis ſecundum, reducuntur illa quæ in ſuperioribus præter 21. in ceteris quoq; 18. 19. 24. 25. numeris à Conſenſu ſigna dotesq; exprimebantur. Requirit tertio Jethro, Judices & Senatores אֲנָשֵׁי אֱמֶת vel prout Chald. גְּבָרִין רְקִישׁוּת i. e. Viros veritatis, i. e. veraces ſ. veritatis rationem habentes, & quarto שְׂנְאֵי בָצַע i. e. Oſores Lucri, Chald. reddit: דֹּסְקִין לְקַבְלָא מָמוֹן i. e. quibꝯ res exoſa eſt, accipere Mammon i. e. aurum, argentum, vel quacunq; opes. Lutherus: Warhafftige/ die dem Geige ſeind ſind. Notantur utroq; hoc characterē Viri veritatis & boni conſilii tenaces, qui non ſive ſtudio vel odio, non inimicā conſiliis cupiditate vindictæ, nō in invidiā vel livore, non ceteris affectibus ducuntur, non æquivocatione & reſervamentiſ mentalibus, non ſimulatione & diſſimulatione, non, cui ſœdum crimen ſervitutis ineſt, aſſentatione, non turpi lucro & rubiginōſi aurā maſſupii abripiuntur: ſed ſincerè, quod juſtum pronuntiando, quod ſalutare ſvadendo, publico conſulunt, parati (quod de ſe pronuntiat Ariſtoteles)

propter

propter veritatem vel τὰ οὐκ ἐκ ἀναισθησίας s. propriā sententiā retractare,
 cum mutatio consilii, nulli, ne senī quidē sit indecora, & dicti sive
 incommodi, sive falsi, sive mali, poenitere, utiq; cordatorum sit. In-
 terpres horum characterum alibi Moses, tali Judicem fulmine atto-
 nuit: *Nec iudicium pauperis pervertito, nec illum in lite suā honorato!*
A verbo mendacij procul abesto! Peregrinū ne opprimito! Et nunq ne ac-
cipito, quippe qvōd excoecat oculos & pervertit verba iustorum. Exod.
 XXIII, 3. 6. 8. 9. & alibi: *Ne suscipiote personā in iudicio: æq̃vè magnum*
ac parvum audite! Deut. I, 17. Nec minus potēti tonitru illos at-
 tonat Josaphat: *Pavor Domini insit Vobis. Observate & facite! Nām*
non est apud Dominū Deum nostrū iniquitas, aut acceptio personarū, aut
sumptio munerū 2. Chron. XIX, 7. qva ratione in hos duos characte-
 res resolvuntur, qvā supra in numeris Conzen. 10. 11. 14. 22. 23. expri-
 mebātur. Atq; prout Deo est, qvī tales Consiliarios & Senatores aulæ
 curiæve concedit, Deus qvī iratus, eosdē tollit Jes. III, 1. 2. qvibus sub-
 latis fit, qvōd in loco inscripto Jeschaia præmittit sc. *Urbs olim fidelis*
fit meretrix, plenissima olim jure, fit plena homicidis. Argentum abit in
scorias. Primores ejus sunt socij furū, amantes munus, pupillo non dicunt
jus, & causa viduarum non pervenit ad illos Jes. I, 21. 22. 23. Ita Deus poe-
 nitentia populi placatus & miseriam hujus miseratus, velut supremū
 emendator temporum & Rerum publicarū: Ego, inquit, *defecatis*
scorijs, juxta puritati Te restituam. Restituam Tibi Judices, sicut erant pri-
mo, & Senatores (Consiliarios) sicut erant initio. Postmodū vocaberis civi-
tas justa, urbs fidelis conf. v. 26. Atq; in istā SENATORUM opt. classe
 merito collocamus, Virum qvondā Amplis. & Prudentis. DN. JO-
 HANNEM WILLEBRANDUM, Curia Senatoria & Camerariarum
 Seniorē fulgidis. Amicū multis abhinc annis nobis conjunctis. cui
 triste supremūq; hāc traditione diei natalis, vitalis, & lethalis ac fu-
 neralis, exsolvimus officium. Natus hic Rostochii est a. c. 1500. xv. 30.
 Jan. Patre, Avo, Proavo, cognominibus Filio, Nepoti, Pronepoti, & il-
 lo quidē pari filio inter Curiales Senatoria dignatione, isto autē & Ne-
 gotiatore florentissimo Rostochii, illo deniq; Cive Perlebergensi,
 Matre, ELISBETA Lünfings / Avia paternā ANNA Barners / Præ-
 nobilis

nobilis DN. SEBASTIANI *Barners*/Illustris. Duc. Mekleb. Præfecti
Dobberanensis, & ANNÆ *Fresen*/fulgidissimæ olim genere doti-
busq; Matronæ, filiâ, Proaviâ paternâ URSULA *Wegeners*/Proavo
materno DN. PAULO *Lünstug*/Civium Rostoch. primario, & ædis
S. Nicolai per XL. annos Præfecto laudatissimo, turris Nicolaita-
næ erigendæ elegantiq; apice & coronide in altum educendæ so-
lertissimo Curatore, Proaviâ maternâ AGNETA *Wosering*. Hone-
stissimis clarissimisq; his parentibus & Majoribus editus, ac ipso so-
lemni purificationis, quâ vocant, Mariæ, proximo Kalendis Februa-
riis, quib9 Christû baptizatum Veteres putarunt, quamq; inde *Φω-
Φόρον ἡμεῶν* appellarunt, ipse per lavacrum aquæ sanguine Christi
rubentis purgatus, & *Φωτισθείς* s. quod idem antiqvis erat, *βανηθείς*,
vel baptizatus, â teneris ad pietatē, morū elegantia, ad doctrinæ sa-
pientiaq; Præcepta imbibenda, sub oculo parentum, & hic in schola
Oppidanâ, non neglectâ, sub HERMANNO TARNOVIO, Pastore
deinceps apud *Dassovienſes* fidelissimo, informatione privatâ, ac
plus ultra in Scholâ *Lübecenſi*, sub accuratissimâ *inspectione* ac *infor-
matione* M. JOHANNIS KIRCHMANNI, tunc ejusdē ludi *Reſtoris*, est
efformatus, tanto successu, ut dignus tanti Præceptoris judicio viſus
fuerit, qvi Academiæ crederetur, & quidē florentissima tunc Regi-
omontana, quâ magno fructu infessa, cum astrorum ignes æmula-
tus, motu gauderet, cœloq; peregrino, Lugdunum Batavorum adiit,
ubi non saltem Commilitonum Nobilium: sed & multorum Baro-
num Comitumq; , nec minùs Dominorum Professorum gratiâ be-
nevolentiaq; sibi conciliavit, & apud hos faciles aditus sibi modestiâ
& *φιλομαθία* patefecit. Inde post excursionem Bredanâ, obsidionis
oculis lustrandæ causâ, Gallos & penitus toto divisos orbe Britannos
adiit, ac perlustratis Academiis, civitatibus, castris celebratis-
simis, post triennium peregrinationi indultum, magno Numi-
nis beneficio natali solo salvus & incolumis est redditus. Prolixum
hic foret, recensere, quantâ felicitate præter illa regna, alias quoque
Provincias peragravit, quantâ solertiâ, quæcunq; prudentiæ exactis-
simæ augendæ serviunt, lustravit, quantâ expeditione etiâ linguarū
com-

compos fuerit, quantā morum concinnitate bonorum omnium
 amorē occuparit, quantā virtute praesentissima pericula averterit
 atq; evitarit, inq; usus & suos & publici boni visa, perceptaq; con-
 vertere noverit! Reversus, invocato Numine, conspirante cogna-
 torum suffragatione, domum duxit pudicissimam & Lectissimam,
 Feminam ELISABETAM, DN. CHRISTOPHORI BERNHARDI
 Schraders/Senatoris Rost. prudentiss. p.m. Viduam, Excell. Profes-
 soris Organici & Colleg. Prof. Duc. Senioris DN. M. PETRI SASSII
 Filiam, nunc alterā vice Viduam moestissimam. Factum id 3. Jul. an.
 cio 10cxxxix. Unde nati PETRUS, & ANNA ELISABETA, in ipso ata-
 tis adolescentiaq; flore, morte beatā in Paradisū coelestē transplan-
 tati hāc. qvidē a. 1657. ille a. 1658. Superfunt EVPHROSYNA & AN-
 NA DOROTHEA, illa, inde, ab a. 1669. 10 Febr. ad a. 1672. 14. Mart.
 DN. NICOLAI Meiern/Senatoris Integerrimi, hoc autē functo, Flo-
 rentissimi & Praestantissimi Civis & ararii Praefecti DN. JOHANNIS
 Lambrecht/uxor fulgidissima, à qvo an. 1673. 12. Nov. est domum du-
 cta: Hāc, Virgo floridissima, unā cum Matre, Sorore, Affine cete-
 risq; ex Parentis, Mariti, Soceri funere moestissima. Atq; ita Viro
 faustissimum tranquillūq; & raro exemplo annosum satis s. 39, an-
 norum Conjugium obtigit. Sed & Reip. profutura spectatissimi
 Viri virtus videbatur, ad cujus tamen dignationē non evolavit: sed
 per gradū ivit. Praeter Praefecturā aedis S. Catharinae & contigui huic
 Orphanotrophii, in Collegium centum, & paulò post sedecim Vi-
 rorū, mox Patrū Curiae suffragatione an. MDCL. ipso solemni MAT-
 THIAE, ad Senatoriā dignitatē evectus, ordine per omnia munia, ad
 supremum inter Senatores CAMERARI gradū, adscēdit, in qvō ipsi
 saturo felloq; viarum, variarūq; qvas pro patriā sustinuit, Legatio-
 num, consistere placuit, consularēq; dignationē fugere potius quā
 appetere. Jam qvid de Viri laudibus dicemus? Hic, hic verò Ecclesia,
 curia, totaq; Civitas, Viro, publico parentabit Encomio, nosq; ne in
 trāscursu aliquid de laude deminuam, absolvet. Testabuntur, cum
 ipsa Templorū, tum Curiae subsellia, vix unqvā se WILLEBRANDO
 Senatore visa vacua. Testabitur Ecclesia, fuisse illum in audiendis
 Con-

Concionibus, in fundendis ardentissimis precibus, in frequentanda quoq; Sacramenti Eucharistici ~~novissimæ~~ devotissimū, & religiosissimū, sic ut nō suis saltē domi: sed & illis & toti ordini, Senior ipse, luentissimo pietatis Exemplo præiverit, nec min⁹ aliorū necessitatibus sublevandis operā strenuē accommodarit, ut pertinacissimo luctu meritō prosecuturi Virum sint, nō domui saltē suæ: sed & sibi & Reip. necessariū, nunc omnibus vel eo nomine triste funus, qvōd acceleratū inopinatumq;: Ecce enim, qvum paulō antea in templo Mariano, sanctum Corporis & Sangvinis Dominici epulū, devotissimē accepisset, paulō post langvore, Cephalalgia, viriumq; repentino deliquio correptus, & oppositis à celeberr. Collegii Medici Seniore D. Becmeistero, Collegā honorat. pharmacis selectissimis, nil redintegratarum virium expertus, totum se piis hymnis, & prout antea, sanctissimis morituroꝝ precibus, ad placidā beatāq; emigrationē cōposuit, hāc fine quoq; accito Rev. & Clar. DN. BERNHARDO MULLERO, Diacono Mariano, qvando, prout Dominus Iesus in horto ~~γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ὀκτεύεσθον πνεύματι~~ s. in novissimo jam agone mortis constitutus intentius oravit, & inter illas preces, & gemitus, Rev. DN. Confessionario cum ipso, & pro ipso precib; apud Deū, certante, & novissimē benedictionis solemnē formulā super illum agonizantē pronunciante, inter illa Sacra, WILLEBRANDUS placidē beateq; in DOMINO JESU obdormivit, animāq; pietatis nō fucata diviniq; amoris flamma purpuratā inter Angelicas excubias, eāq; in Paradisum cœlestē exportantes turmas, emisit, in qvō nunc omnis tempestatis secura, absq; omni marcore virefcit. Corpus verò dum, sub spe resurrectionis, Terræ magnæ matri hodie reddetur, Omnes omnium ordinum Cives, ut id ipsū hodie circa 1. deducendum, conditorioq; suo in templo Mariano inferendū, honorificā suā præsentia illustrent, debitum sic SENATORUM Seniori (in ipso magno climacterico hinc evocato) honorem exsoluturi, ipsi autem mortē vel ex hoc exemplo meditaturi, monemus.

P. P. Rostochii d. XIII. AUG. (qvā ante annum grassata per triduum flamma, & nostris jam saturata malis, Deo imperante, & vel sic, preces Viri exauditas sibi, pietatis ejus haut immemori, testante, ad FUNCTI nostri domum constitit, suisq; viribus expiravit.)

ANNO MDCC LXXVIII.

propter veritatem vel tā dīcūā āvāpāi f. propriā f.
 cum mutatio consilii, nulli, ne senī quidē sit ind
 incommodi, sive falsi, sive mali, pœnitere, utiq;
 terpres horum characterum alibi Moses, tali Jud
 nuit: *Nec iudicium pauperis pervertito, nec illum*
A verbo mendacij procul abesto! Peregrinū ne oppri
cipito, quippe quod excoecat oculos & pervertit ver
 XXXIII, 3. 6. 8. 9. & alibi: *Ne suscipiote personā in ju*
ac parvum audistote! Deut. I, 17. Nec minus pōte
 tonat Josaphat: *Pavor Domini insit Vobis. Obser*
non est apud Dominū Deum nostrū iniquitas, aut a
sumtio munerū 2. Chron. XIX, 7. qva ratione in
 res resolvuntur, qvæ supra in numeris Conzen.
 mebātur. Atq; prout Deo est, qvi tales Consiliari
 curiæve concedit, Deus qvi iratus, eosdē tollit Je
 latis fit, qvōd in loco inscripto Jeschaia præmitti
fit meretrix, plenissima olim jure, fit plena homicida
scorias. Primores ejus sunt socij furū, amantes mu
jus, & causa viduarum non pervenit ad illos Jes. I, 21
 nitentiā populi placatus & miseriam hujus mise
 emendator temporum & Rerum publicarū: *E*
scorijs, justæ puritati Te restituum. Restituam Tibi J
mō, & Senatores (Consiliarios) sicut erant initio. Pos
tas justas, urbs fidelis conf. v. 26. Atq; in istā SEN
 merito collocamus, Virum qvondā Amplifs. &
 HANNEM WILLEBRANDUM, Curia Senatori
 Seniorē fulgidiss. Amicū multis abhinc annis n
 triste supremūq; hāc traditione diei natalis, vit
 neralis, exsolvimus officium. Natus hic Rostoch
 Jan. *Patre, Avo, Proavo, cognominibus Filio, Nep*
 lo quidē pari filio inter Curiales Senatoriā digna
 gotiatore florentissimo Rostochii, illo deniq;
Matre, ELISBETA Cūnsings / Aviā paternā Al

the scale towards document

Image Engineering Scan Reference Chart TE203 Serial No.